

Administratie **ASK** Belastingadvies

Kunsten '92
jaarrekening
2023

Bestuursverslag 2023

2023 was een dynamisch jaar voor Kunsten '92, niet alleen vanwege twee verkiezingen (voor zowel de Provinciale Staten als voor de Tweede Kamer), maar ook omdat algemeen secretaris Marianne Versteegh na dertig jaar afscheid nam en directeur Astrid Weij op 1 april aantrad. Het bestuur en de vereniging zijn Marianne zeer dankbaar voor alles wat zij tot stand heeft gebracht en zijn verheugd in Astrid een uitstekende opvolger te hebben gevonden.

Ook in 2023 was voor Kunsten '92 - als brede vereniging voor kunst, cultuur, erfgoed en de creatieve sector - de belangrijkste drijfveer om op te komen voor de belangen van makers en organisaties in die sector. Zo hadden de twee verkiezingen uiteraard onze aandacht, waarbij Kunsten '92 inhoudelijke bouwstenen leverde voor partijprogramma's en coalitieakkoorden - provinciaal en landelijk - op het gebied van cultuur en erfgoed. Ook konden we de resultaten van het landelijke onderzoek naar de meerkosten van Fair Pay presenteren en waren betrokken bij de herijking van de honorariumrichtlijn. Makers stonden centraal bij twee symposia over kunstenaars(beleid) en bij een bijeenkomst over de rol van ontwerpers in ons erfgoed. De adviezen van de Raad voor Cultuur, voor de perioden 2025 - 2028 en na 2028, vormden onderwerp van vele gesprekken, met onder andere onze leden en bestuur, met het veld en met overheden en de raad zelf. En dit is slechts een greep. Met onverminderde inzet hebben we aandacht voor de intrinsieke waarden van kunst en cultuur. Onze blik blijft ook gericht op de lange termijn en op de verbreding van onze reikwijdte: dit laatste stond hoog op de agenda in het afgelopen jaar. We verbinden de sector met andere sectoren (bijvoorbeeld retail, mkb, zorg en duurzaamheid) en we brengen andere domeinen naar de culturele en creatieve sector, zoals verwoord in KUNSTEN2030. Dat geldt ook voor de verbinding en verbreding naar overheden, met aandacht voor het rijk en ook voor gemeenten en provincies. Dit jaar leverde ons weer inspirerende samenwerkingen op. Wij voelen ons steeds gesteund door onze leden, bestuur en samenwerkings- en overlegpartners.

Kunsten '92

Kunsten '92 is de belangenorganisatie voor kunst, cultuur, erfgoed en de creatieve sector, met rond de 440 leden uit alle disciplines: van de kunsten tot nieuwe media, design, musea en monumenten, en van makers tot organisaties. Met een gezamenlijke stem willen we het maatschappelijke en politieke klimaat voor culturele organisaties en makers in Nederland verstevigen.

Kunsten '92 heeft zich in de afgelopen decennia ontwikkeld tot een onmisbare gesprekspartner - vanuit organisaties en makers in de culturele en creatieve sector - voor politici, overheden, raden, fondsen en opiniemakers, met wie we wekelijks in contact staan. Beleid en besluitvorming volgen we op de voet. We dragen constructieve oplossingen namens de sector aan voor knelpunten die we signaleren. In onze belangenbehartiging zijn we agendasettend en proactief, in intensieve samenwerking met onder andere onze leden, brancheorganisaties, sectorinstituten en onderzoeksbureaus.

BUREAUORGANISATIE 2023

Directiewisseling

Zoals ook reeds in de inleiding vermeld vond in het afgelopen jaar 2023 een directiewisseling plaats: de algemeen secretaris nam na 30 jaar afscheid en op 1 april trad een directeur aan.

Medewerkers in dienst

Behalve door de directie (1 FTE) werden de werkzaamheden uitgevoerd door een zakelijk leider/projectleider (1 FTE), een medewerker erfgoed, netwerk en beleid (0,8 FTE, met in de periode mei tot en met november zwangerschapsverlofvervangings en een projectmedewerker (tot 1 juni, 0,6 FTE)). Genoemde medewerkers zijn in loondienst. Voor de beloning volgt Kunsten '92 de cao Toneel en Dans. Het functiehuis is in 2023 tegen het licht gehouden en bijgesteld.

Medewerker op zzp-basis

In 2023 werkte op zzp-basis een programmaleider om de Fair Practice Code verder te ontwikkelen en te implementeren. Het ministerie van OCW stelde hiervoor een bedrag beschikbaar aan Kunsten '92, die sinds 2018 'aanjager' is voor het project Fair Practice Code.

Stagiair

In de periode van augustus tot en met december 2023 is een meewerkstagiaire toegevoegd aan het team.

Pro deo lobby-ondersteuning

Vanaf september 2023 verrichtte het public affairs bureau Public Matters pro bono lobby-ondersteunende werkzaamheden voor Kunsten '92. Public Matters heeft als beleid om ieder jaar gedurende een half jaar een pro bono opdracht voor een bepaalde sector aan te nemen. In 2023 koos Public Matters de culturele sector daarvoor; Kunsten '92 is daarop ingesprongen.

Ondersteuning lobby

Ook in 2023 werkte een public affairs professional voor Kunsten '92 ter ondersteuning van de lobby in de Tweede Kamer.

BESTUUR 2023

Kunsten '92 heeft een breed samengesteld bestuur met directeuren en kunstenaars uit verschillende disciplines. Bestuursleden hebben zitting in het bestuur op persoonlijke titel en zijn onbezoldigd. Bestuursleden zijn behalve bij hun eigen sector ook betrokken bij ontwikkelingen in de gehele culturele en creatieve sector en hebben een goed netwerk binnen de lokale en landelijke politiek. Het Algemeen Bestuur, onder een tweekoppig voorzitterschap, komt vijf keer per jaar bijeen, voert tussentijds overleg en voedt het bureau inhoudelijk. Het is verantwoordelijk voor de koers van de vereniging. Bestuursleden hebben regelmatig zitting in werkgroepen en projecten van Kunsten '92. Het Dagelijks Bestuur vergadert over organisatorische en financiële zaken. In het jaar 2023 hebben vier bestuursleden afscheid genomen en zijn drie nieuwe bestuursleden toegetreden (tijdens de ALV van 15 november 2023). De wervingsprocedure is op basis van een openbare oproep en onder begeleiding van een selectiecommissies uitgevoerd.

Samenstelling Dagelijks Bestuur op 1 januari 2023

Anne Breure - covoorzitter - creatief directeur Theater Utrecht
Jeroen Bartelse - covoorzitter - algemeen directeur TivoliVredenburg
Walter Groenen - penningmeester - directeur CJP
Sandra den Hamer - directeur EYE Filmmuseum
Willem van Zeeland - hoofdredacteur Media VPRO

Samenstelling Algemeen Bestuur op 1 januari 2023

Bestond uit het Dagelijks Bestuur plus:

Rosa Asbreuk - De Theatergroep; Platform Aanvang
Farid Benbarek - Head of A&R Top Notch
Peter van den Bunder - belangenbehartiger Kunstenbond
Birgit Donker - directeur Nederlands Fotomuseum Rotterdam
Zippora Elders - chieff curator + Head of Curatorial Department & Outreach of the Gropius Bau Berlin
Aiman Hassani - codirecteur WeDoWe en maker
Meta Knol - directeur Leiden 2022 City of Science
Marlo Reeders - directeur Nationale Monumentenorganisatie
Heleen Rouw - algemeen directeur Cinekid Festival
Jörgen Tjon a Fong - directeur De Kleine Komodie
Jan Geert Vierkant - directeur Metropole Orkest

Bestuurswisselingen per 15 november 2023 tijdens de Algemene Ledenvergadering

Beëindiging bestuurslidmaatschap

Marlo Reeders - directeur Nationale Monumentenorganisatie, na twee termijnen

Zippora Elders - head Curatorial Department Gropius Bau in Berlijn, na twee termijnen

Willem van Zeeland - lid Dagelijks Bestuur, hoofdredacteur Media VPRO, na twee termijnen
Tijdelijk terugtreden

Sandra den Hamer - vanwege interim functie als directeur van het Nederlands Filmfonds

Nieuwe bestuursleden

Peggy Brandon - kwartiermaker museaal van het Nationaal Slavernijmuseum in oprichting en
directeur Mocca, expertisecentrum cultuuronderwijs Amsterdam

Valentijn Byvanck - directeur Marres, Huis voor Hedendaagse Cultuur

Joost Oomen - schrijver, dichter en theatermaker

Herbenoemd voor derde termijn

Walter Groenen - penningmeester - directeur CJP

De nevenfuncties en profiel van bestuursleden, alsmede het bestuursreglement, staan op de website van Kunsten '92 vermeld.

Bestuursvergaderingen

Het Algemeen Bestuur van Kunsten '92 vergaderde in 2023 zesmaal: op 8 februari (live), 12 april (via Zoom), 7 juni (via Zoom), 13 september (via Teams), op 2 november (oorspronkelijk live maar vanwege storm via Teams) en 29 november (ingelast n.a.v. verkiezingsuitslag, via Teams).

Het Dagelijks Bestuur kwam in 2023 bij elkaar op 12 april, 7 juni, 13 september en 2 november. Ook buiten de vergaderingen om vond overleg plaats met diverse bestuursleden, waarbij zij vanuit hun expertise en achtergrond of discipline meedenken en zaken agenderen.

Governance

Het bestuur van Kunsten '92 is onbezoldigd en bestuurt conform de principes zoals deze zijn neergelegd in de 2018 herziene Governance Code Cultuur. In een aparte paragraaf in dit bestuursverslag staat beschreven op welke wijze Kunsten '92 de principes van de drie Codes (Governance cultuur; Diversiteit en Inclusie; en Fair Practice) uitdraagt en uitvoert.

LEDEN 2023

Nieuwe leden per 2023

Toneelgroep Jan Vos

Mezz

Arcadia

Productiehuis het 5e Huis

Stichting Zuid-Afrikahuis Nederland

Stichting Sonsbeek & State of Fashion

Flint theater evenementen en congressen

Dyane Donck Company

Amerpodia

Stichting Liox

Studio Dries Verhoeven

NOORDWOORD

International Kamermuziek Festival Utrecht

Cultuur19

Le Guess Who?

Holland Short Film Festival

Over het IJ

ErfgoedAcademie

Limburgs Museum
Podiumkunst.net
CultuurSchakel
Stichting ERM
Stichting Podium NOORD
Eindeloos Eiland festival
De Gelderlandfabriek

Opgezegd per 2023

Rotterdamse Raad voor Kunst en Cultuur (opgeheven)
Courante
Unieke Zaken (gestopt met theateractiviteiten)
STOA (gestopt)
MUG met de Gouden tand (opgeheven)
VVFE
Cultuurgebouw
Kunstenhuis De Bilt/Zeist (fusie)

Per 31 december 2023 telde Kunsten '92 438 leden.

ALGEMENE LEDENVERGADERINGEN

28 juni 2023 Algemene Ledenvergadering Kunsten '92

Het besloten gedeelte van deze ALV stond in het teken van verenigingszaken, zoals het vaststellen van de Jaarrekening 2022. Ook stelde de nieuwe directeur, Astrid Weij, die op 1 april was aangetreden, zichzelf voor en ging met de leden in gesprek.

Daarna volgde het openbare symposium Kiezen voor kunstenaars. Daarin werd onderzocht welke ruimte kunstenaars nodig hebben om de fascinaties die hen drijven te onderzoeken, om te experimenteren en daarmee hun onmisbare rol in de samenleving te vervullen. Deze bijeenkomst werd mede georganiseerd ter gelegenheid van het afscheid van algemeen secretaris van Kunsten '92, Marianne Versteegh, die met pensioen ging.

15 november 2023 Algemene Ledenvergadering Kunsten '92

Tijdens het besloten deel voor leden werden onder meer verenigingszaken behandeld, zoals bestuurswisselingen, het vaststellen van de Begroting 2024 en terugblik 2023/voorblik 2024. Ook werd het landelijke onderzoek naar meerkosten van fair pay aan staatssecretaris Uslu overhandigd. In het inhoudelijke openbare gedeelte gingen we in gesprek met demissionair staatssecretaris van cultuur en media Gunay Uslu. Daarna volgde het Collectieve Creatieve Cultuurdebat, een gezamenlijk initiatief van een coalitie van culturele organisaties, waaronder Kunsten '92, in opmaat naar de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2023. Zie ook in dit verslag bij Activiteiten.

RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Voor het omgaan met risico's maken we gebruik van een risicomatrix. Deze biedt de mogelijkheid tot inventarisatie, analyse en beoordeling van mogelijke risico's, en vervolgens tot het beheersen en monitoren ervan. Bij het beheersen wordt een keuze of combinatie gemaakt tussen: vermijden, reduceren, overdragen en accepteren.

De risico's liggen op de volgende terreinen. Op financieel gebied bestaat het risico dat de vaste inkomsten (uit contributies) niet voldoende zijn om de vaste lasten (inclusief bijgestelde salarisniveaus) te dragen; het risico om voor een deel van de vaste bedrijfsvoering afhankelijk te zijn van bijdragen voor de specifieke projecten; en het risico dat bij vertrek van een onderhuurder niet tijdig een nieuwe huurder wordt gevonden. Vooruitkijken is van groot belang bij het opvangen van deze risico's.

Middelen daarbij zijn permanente ledenwerving, regelmatige monitoring of contributieverhoging noodzakelijk is en actieve werving van extra inkomsten (en indien van toepassing nieuwe onderhuurders) om deze stabiel te maken/houden.

Voor de hoogte van de aan te houden reserves stelt het bestuur als minimumrichtlijn de algemene reserve een bedrag van één jaar salariskosten voor alle werknemers. Op het gebied van personeel is er risico op ziekte of uitval van medewerkers, hetgeen een verhoogd risico vormt vanwege de kleine vaste bezetting van het kantoor. Het opvangen van deze risico's varieert van het garanderen van een goede balans tussen werk en privé en het aannemen van tijdelijke krachten voor specifieke projecten, tot het afsluiten van een degelijke verzekering. Wat betreft continuïteit van huisvesting worden mogelijke risico's ondervangen doordat het huurcontract voor onbepaalde tijd is en door het feit dat het huis is ondergebracht in een stichting. De inrichting van het kantoor vormt een risico, ten aanzien van een ergonomisch ingericht kantoor. Hierop wordt direct geacteerd al dan niet in samenspraak met de ARBOdienst. Imagoschade kan ook een risico vormen, waarbij het belangrijk is afspraken te maken, mocht het zich voordoen over onder meer woordvoering. Cyberrisico's worden gemonitord en zoveel mogelijk vermeden in samenwerking met F1 Solutions, onze vaste automatiseringspartner.

CODES: GOVERNANCE, INCLUSIE EN FAIR PRACTICE

Kunsten '92 hecht aan het naleven en in praktijk brengen van de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit en Inclusie en de Fair Practice Code. Deze codes maken onderdeel uit van onze dagelijkse praktijk en van de besluitvorming binnen vereniging, bestuur en bureau.

Governance Code Cultuur

De acht principes

Waarde scheppen voor en in de samenleving

1

De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren. *Kunsten '92 doet dit onveranderd door dagelijks uitvoering te geven aan de in de missie uitgedragen doelstelling "Kunsten '92 wil met een gezamenlijke stem het maatschappelijke en politieke klimaat voor kunst en cultuur in Nederland verstevigen". Alle handelingen van bureau en bestuur van Kunsten '92 zijn hierop gericht. Samenwerken en kennisdelen vormen de basis.*

2

De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('pas toe én leg uit'). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ('pas toe óf leg uit'). *Kunsten '92 past deze principes toe. Met ingang van 2021 heeft Kunsten '92 de governance steeds verder geoptimaliseerd, onder meer op de volgende wijzen:*

- *Het in 2023 opgestelde directiereglement en het bestuursreglement, die in 2023 door het Algemeen Bestuur zijn gemaakt en door de leden van Kunsten '92 tijdens de ALV van 28 juni 2023 zijn vastgesteld.*
- *De in 2022 opgestelde Handreiking werving en selectie bestuursleden, die door de leden tijdens de ALV van 30 juni 2022 is goedgekeurd.*
- *Voor de werving van nieuwe bestuursleden is, net als in 2022, in september 2023 een openbare oproep gedaan en heeft een commissie van bestuursleden de gesprekken gevoerd en de voordrachten voorbereid.*

3

Bestuursleden zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstremgeling, vermijden ongewenste belangenverstremgeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen. *Zoals ook beschreven in het bestuursreglement:*

Alle bestuursleden van Kunsten '92 spreken op persoonlijke titel zonder last of ruggespraak. De bestuursleden zijn transparant over hun nevenfuncties. Zij geven aan wanneer een onderwerp direct hun belangen raakt. Hoewel het niet vaak voorkomt, bespreekt het bestuur in een dergelijk geval hoe te handelen. De nevenfuncties van de bestuursleden staan op de website.

4

Bestuursleden zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar. *Rol, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van (Dagelijks) Bestuur, voorzitter(s) en penningmeester zijn vastgelegd in het Bestuursreglement. De directeur is ook degene die leidinggeeft aan het bureau. Met de overgang van algemeen secretaris naar directeur vormt evaluatie van de verschillende rollen onderdeel van de permanente verbetering van de governance.*

Zorgvuldig besturen

5

Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie. *Het bestuur heeft de uitvoering van de dagelijkse leiding neergelegd bij het bureau, aangestuurd door de directeur. Het bestuur inclusief de directeur is verantwoordelijk voor het functioneren en de resultaten van Kunsten '92.*

Het Dagelijks Bestuur overlegt regelmatig over het functioneren van de organisatie. Evaluatie van de medewerkers van het bureau vindt jaarlijks plaats en wordt vastgelegd door de directeur. Het functioneren van de directeur wordt geëvalueerd door de voorzitter(s).

6

Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie. *Dit principe is onbetwist. Controle hierop vindt plaats tijdens bestuursvergaderingen en evaluaties van medewerkers; controle op financiële middelen geschiedt door middel van het vier ogen principe en door het administratiekantoor, de penningmeester, het Dagelijks en Algemeen Bestuur en de leden. Met ingang van 2022 is controle van de Jaarrekening door een accountant ingevoerd.*

Goed toezicht uitoefenen

7

Punt 7 niet van toepassing voor een organisatie met een bestuur.

8

Het bestuur is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid. *Dit principe wordt expliciet uitgevoerd. Bij het aantrekken van nieuwe bestuursleden, waarbij de oproep openbaar wordt gemaakt, worden deze aspecten uitgebreid meegewogen. De basis hiervoor is de Handreiking werving en selectie. Zie ook bij principe 3.*

Code Diversiteit en Inclusie

Kunsten '92 integreert de Code Diversiteit en Inclusie in haar activiteiten. De vier P's worden hierin als volgt meegenomen: bij het opzetten van activiteiten en projecten laat Kunsten '92 overwegingen van diversiteit en inclusie bewust meespelen in de aspecten Programma en Publiek. Hierbij gaat het om onderwerpen, betrokkenen (programmeurs, moderatoren, schrijvers/redactie, sprekers) en indien van toepassing de locatie, en daarmee samenhangend het publiek en de brede toegankelijkheid. Ook wat betreft Personeel, Bestuur en Partners met wie wordt samengewerkt is het streven te komen tot een goede afspiegeling van de samenleving. Door bijvoorbeeld het werken met de Taskforce en ook door KUNSTEN2030 is ons netwerk van partners blijvend verbreed. De openbare werving van bestuursleden heeft een positieve invloed gehad op de breedte en verscheidenheid van ons bestuur.

Dit proces is nog niet voltooid en heeft permanent aandacht. De inspanningen wat betreft diversiteit en inclusie dragen bij aan steeds verdere verbetering op dit gebied. Behalve het meenemen van de vier P's gaan bureau en bestuur van Kunsten '92 verder bespreken hoe in een volgende stap de vijf principes van de code uitgewerkt en toegepast gaan worden:

- 1 Je weet waar je staat ten aanzien van diversiteit en inclusie.
- 2 Je integreert diversiteit en inclusie in je visie.
- 3 Je creëert draagvlak binnen je organisatie voor het naleven van de code.
- 4 Je stelt een plan van aanpak op, gericht op continue verbetering.
- 5 Je monitort en evalueert naleving van de code en je legt er verantwoording over af.

Fair Practice Code

Kunsten '92 is zelf mede-initiatiefnemer van de Fair Practice Code, die in 2017 door jonge kunstenaars is opgesteld en aangeboden aan toenmalig minister Bussemaker van OCW. Sinds 2019 is Kunsten '92 verantwoordelijk voor de doorontwikkeling en implementatie van de code in het culturele veld, met financiële ondersteuning door het ministerie van OCW.

Voor de eigen organisatie zijn de vijf waarden van de Fair Practice Code onlosmakelijk onderdeel van de dagelijkse praktijk: diversiteit, vertrouwen, duurzaamheid, solidariteit, en transparantie.

Dit uit zich in de manier van werken op het bureau (inclusief wekelijks overleg en intensieve samenwerking op de verschillende onderwerpen) en in de doelstellingen van de activiteiten en onderwerpen waaraan Kunsten '92 werkt. Wat betreft eerlijke betaling volgt Kunsten '92 de CAO Toneel en Dans. Het functiehuis is in 2023 tegen het licht gehouden en bijgesteld.

De principes voor financiële afspraken met bestuursleden en met anderen buiten de eigen organisatie (bijvoorbeeld zzp'ers die deelnemen aan vergaderingen of werksessies) zijn besproken en vastgelegd door het Algemeen Bestuur. In 2023 is een externe vertrouwenspersoon aangesteld.

Toelichting financiën

Verantwoording en bestemming van het resultaat 2023

Het jaar 2023 heeft een positief resultaat van € 18.968, versus een begroot resultaat van € -17. Dit is gedeeltelijk te verklaren door hogere contributie- en andere inkomsten dan begroot. Wat ook bijdraagt aan het positieve resultaat is het saldo van inkomsten en uitgaven met betrekking tot een aantal niet begrote posten: Fair Practice Code 2023-2025; Fair Practice Lab; Culturele Kostencoach; Onderzoek naar Meerkosten van Fair Pay. Daarentegen waren de personeelskosten hoger dan begroot, vanwege een aanpassing van het functiehuis, evenals de kosten voor activiteiten en bijeenkomsten, vanwege een hoger dan voorzien aantal bijeenkomsten.

Eigen vermogen per ultimo 2023

Het eigen vermogen per 31-12-2023 bedraagt € 321.587

Begroting 2024

De begroting voor het jaar 2024 staat op de volgende pagina.

KUNSTEN '92

BEGROTING

2024

INKOMSTEN

Contributie	350.000
Donaties en overigen	0
Bijdrage OCW Fair Practice Code 2023 - 2025	150.000
Inkomsten uit overige FPC activiteiten	5.000
Bijdragen taskforce door taskforce	16.000
Bijdrage Erfgoedprijs	10.000
Bijdrage Erfgoedplatform	10.000
TOTAAL INKOMSTEN	541.000

UITGAVEN

Personeelslasten	273.740
Overige personeelskosten	4.000
Totaal personeelslasten	277.740

Huisvestingskosten	34.000
Opbrengsten onderhuur + doorberek	-17.000
Saldo huisvestingskosten	17.000

Kantoorkosten	19.000
Reis, representatie en bestuur	10.000
Administratie- en accountantskosten	13.500
Overige externe adviezen	4.000
Rente en bankkosten	1.000
Totaal algemene bedrijfslasten	47.500

Afschrijvingen	1.600
-----------------------	--------------

Bijeenkomsten / projecten	27.000
Kosten KUNSTEN2030	1.500
Publicaties/info/site/blog/agenda/ledenwerving	14.000
Communicatie + ondersteuning lobby	19.000
Fair Practice Code 2023 - 2025 externe kosten	121.500
Kosten Erfgoed	14.000
Totaal activiteitenkosten	197.000

TOTAAL UITGAVEN	540.840
------------------------	----------------

RESULTAAT	160
------------------	------------

ACTIVITEITEN IN 2023

Ook in het jaar 2023 werkte Kunsten '92 op vele terreinen intensief samen, met onze leden en binnen de taskforce, met makers, fondsen, erfgoedorganisaties, beroepsverenigingen en brancheorganisaties. We waren regelmatig in gesprek met gemeenten, provincies en de landelijke overheid (Kamerleden en op diverse ministeries bewindspersonen en ambtenaren). Ons ledenbestand groeit nog steeds, ook in verscheidenheid.

Een compleet en uitgebreid overzicht van onze initiatieven en resultaten in 2023 is in tekst en beeld te bekijken in het online Activiteitenverslag 2023.

BIJEENKOMSTEN

In het afgelopen jaar zijn veel debatten en bijeenkomsten georganiseerd. De thema's varieerden van makers/ kunstenaars, erfgoed en internationaal cultuurbeleid, tot verkiezingen, KUNSTEN2030 en de Raad voor Cultuur. Het Paradisodebat 2023 stond in het teken van Koers Kiezen, in het licht van het kort daarvoor gevallen kabinet en de aanloop naar een nieuwe periode voor een deel van de culturele sector. Het symposium Kiezen voor Kunstenaars omlijstte het afscheid van Marianne Versteegh. En een bijzonder samenwerkingsverband leidde tot een succesvol verkiezingsdebat, het Collectieve Creatieve Cultuurdebat, op 15 november in Utrecht; de ineengeslagen handen waren van de Creatieve Coalitie | Kunsten '92 | Museumvereniging | FIM | VSCD | NAPK | VNPF | Kunstenbond | Platform Makers | LKCA | FCI | ECF.

THEMA'S

VERKIEZINGEN

- > Voor de Provinciale Statenverkiezingen in maart ontwikkelde Kunsten '92 samen met de Federatie Creatieve Industrie een visie met actiepunten: 'Cultuur maakt Nederland, Nederland maakt cultuur'. Vanuit het Erfgoedplatform van Kunsten '92 stuurden we het pamflet 'Erfgoed als uitgangspunt!', over de bijdrage van erfgoed aan oplossingen voor de grote maatschappelijke uitdagingen.
- > Voor de Tweede Kamerverkiezingen leverde Kunsten '92 in de zomer input voor verkiezingsprogramma's en formatie op het gebied van cultuur; cultuureducatie en -participatie; erfgoed.

TWEDE KAMER EN KABINET

De brieven die Kunsten '92 aan de Tweede Kamer stuurde betroffen ten eerste de reactie van Kunsten '92 op de uitgangspuntenbrief van staatssecretaris Uslu, met onze waardering voor het feit dat vertrouwen, rust en ruimte centraal staan, en met zorgen over knellende en over de toegankelijkheid voor nieuwkomers. Ten tweede een brief aan de Kamer met een pleidooi voor een investeringsverplichting voor streamingsdiensten ten behoeve van Nederlands cultureel audiovisueel product, cruciaal voor de duurzame versterking van de pluriformiteit, diversiteit, kwaliteit en zichtbaarheid van de Nederlandse AV-sector.

Ook stuurde Kunsten '92 een reactie op een internetconsultatie van het kabinet inzake fiscale regelingen, met het betoog dat aanpassen of beperken van fiscale regelingen voor culturele en creatieve organisaties zeer onwenselijk is, vanwege het publieke belang dat deze instellingen hebben. Tenslotte was er een persbericht van Kunsten '92 met een reactie op de Miljoenennota 2024: positief over het feit dat er voorlopig geen btw-verhoging voor cultuur wordt doorgevoerd en over de aandacht van de Koning voor cultuur.

CULTUURSTELSEL

- > **2025 - 2028** De Raad voor Cultuur publiceerde in april 2023 zijn advies aanvraag- en beoordelingsprocedure BIS-advies 2025-2028. Kunsten '92 heeft in een reactie waardering uitgesproken voor de aandacht in het advies voor belangrijke onderwerpen als inclusie, fair practice, governance, duurzaamheid en grensoverschrijdend gedrag. Wel stelt Kunsten '92 de vraag of het geheel aan instapeisen, criteria en codes ook een werkbaar en vruchtbaar beoordelingskader oplevert.

> **Na 2028 | Stelselherziening** De staatssecretaris van OCW stuurde medio 2023 een adviesaanvraag aan de Raad voor Cultuur over de vernieuwing van het cultuurbestel vanaf 2029. Kunsten '92 heeft de cultuurwoordvoerders in de Tweede Kamer input geleverd voor schriftelijke vragen die zij aan de staatssecretaris kunnen stellen. De vragen betreffen de arbeidsmarkt, de samenhang tussen de culturele sector en maatschappelijke ontwikkelingen, samenhang tussen de drie overheden en verankering van cultuur in (lokale en regionale) wetgeving.

ARBEIDSMARKT EN MAKERS

Kunsten '92 zet zich onverminderd in voor het project doorontwikkeling en implementatie in het veld van de **Fair Practice Code**. Het door OCW ondersteunde programma 2021 - 2023 werd in 2023 succesvol afgerond, en het nieuwe projectplan 2023 - 2025 startte. 2023 was dan ook een vol fair practice jaar, met niet alleen toegespitste Fair Practice Labs in Noord-Brabant, Amsterdam en Groningen, maar ook veel enthousiaste gebruikers van de doe-het-zelf fair practice workshop.

Bovendien kwam er een nieuwe website en werd de korte film Alles van waarde gemaakt.

De resultaten van het **Onderzoek naar meerkosten van fair pay** konden worden gepresenteerd: een eerste ronde in vier gemeenten en daarna het volledige landelijke onderzoek. Met de onderzoeken, die inzicht geven dat er te weinig per uur wordt betaald en er te weinig uren worden betaald, is een belangrijke stap gezet in het weerbaar houden van de culturele en creatieve sector. Meer onderzoek, instrumentaria en geld zijn echter nodig om Fair Pay overal te laten gelden.

Kunsten '92 heeft in een brief **gereageerd op de internetconsultatie Wet verbetering zekerheid flexibele arbeidskrachten**, waarin we een drietal essentiële punten voor het voetlicht brachten: samenhang, werkzekerheid en inkomenszekerheid.

Op 2 november is aan Irene Asscher, voorzitter van Platform ACCT, de **herijkte Richtlijn Kunstenaarshonoraria** aangeboden door Marianne Versteegh, voorzitter van BKNL, het brede overlegplatform voor de beeldende kunst. De oorspronkelijke richtlijn dateerde uit 2017; voortzetting na 2024 van de richtlijn én van een ondersteuningsregeling is van groot belang voor zowel kunstenaars als kunstinstellingen.

DUURZAAMHEID

De Federatie Cultuur, Kunsten '92 en de Taskforce culturele en creatieve sector lanceerden in juni het kennisplatform ACTIE ALS CULTUUR, met als doel het proces van verduurzaming in volle breedte te versnellen. Hierin zijn vijf werkgebieden geformuleerd waarop ingezet gaat worden: verduurzamen van Accommodaties en omgeving, Communicatie en bewustwording van het publiek, Transport en reisbewegingen, Interne Bedrijfsvoering en Externe Partners en sponsoring. Dit initiatief wordt in 2024 geïntensiveerd.

PLATFORMS

TASKFORCE CULTURELE EN CREATIEVE SECTOR

De in 2020 opgerichte Taskforce culturele en creatieve sector heeft in 2022 via een social design traject onderzocht of en op welke manier dit samenwerkingsverband kon worden verduurzaamd. Dat heeft in 2023 geresulteerd in gezamenlijke afspraken over doel, organisatie en governance van de taskforce. De kern van de taskforce ligt in het 'bijdragen aan een gezonde duurzame, culturele en creatieve sector met perspectief op groei en erkenning. Versterken van de samenhang en verbinding binnen de sector. Focus op sector-overstijgende kwesties, zoals dat het geval is wat betreft corona, btw, energie/klimaatcrisis etc. En wat betreft die onderwerpen de gevolgen voor de culturele en creatieve sector inventariseren en, indien mogelijk, gezamenlijk agenderen.'

Brieven en persberichten van de taskforce in 2023 hadden betrekking op: gemeenten treuzelen met energiesteun doorzetten; btw op cultuur verhogen is een verkeerde maatregel op verkeerde moment; reactie op een brief van minister Van Gennip over voortgang uitwerking arbeidsmarktpakket; eerste rapport (vier gemeenten) Sirm *Wat kost fair pay*; brief voor Kamerdebat ten behoeve van de Voorjaarsnota; update inzake energiesteun en indexatie.

ERFGOEDPLATFORM

Het Erfgoedplatform van Kunsten '92 is een informeel samenwerkingsverband om de positie en het belang van erfgoed te versterken. De leden leveren gezamenlijke input voor verkiezingen (zowel landelijk, provinciaal en gemeentelijk), Kamerdebatten, en kabinetsformaties. Ook de jaarlijkse BNG Bank Erfgoedprijs behoort tot de activiteiten.

> In het verkiezingsjaar 2023 ontwikkelde het platform verschillende Erfgoedpamfletten: voor de Provinciale Statenverkiezingen het pamflet *Erfgoed als uitgangspunt!*, dat laat zien hoe erfgoed en de erfgoedsector kunnen bijdragen aan een oplossing voor de grote maatschappelijke uitdagingen. Voor de Tweede Kamerverkiezingen en het regeerakkoord een pamflet met de oproep om erfgoed terug op de politieke agenda te brengen en om erfgoed het uitgangspunt te maken voor beslissingen over hoe we willen wonen, leven en werken.

> Voor het Tweede Kamerdebat Erfgoed op 21 juni (verplaatst naar 4 oktober) heeft de FIM samen met het Erfgoedplatform van Kunsten '92 aan de woordvoerders erfgoed een aantal voorstellen voor Kamervragen gestuurd.

> Wat betreft de BNG Bank Erfgoedprijs 2023, met het thema *Groen erfgoed*, maakten we bekend dat de gemeenten Arnhem, Nieuwegein, Roosendaal en Weert de nominatie in de wacht hadden gesleept. En tijdens het Erfgoedsymposium & Uitreiking BNG Bank Erfgoedprijs 2023 in Eindhoven werd de gemeente Weert tot winnaar van de BNG Bank Erfgoedprijs 2023 uitgeroepen door juryvoorzitter Ina Adema (Commissaris van de Koning in Noord-Brabant).

WERKGROEP CULTUUREDUCATIE EN -PARTICIPATIE

De werkgroep cultuureducatie en -participatie van Kunsten '92 is een bundeling van krachten van een aantal belangrijke stakeholders zoals LKCA, CJP, CultuurConnectie, Fonds voor Cultuurparticipatie, Meer Muziek in de Klas, Kunstgebouw, Theatergroep Playback en Kleinkunstig. Doel is om aandachtspunten, bijvoorbeeld rondom verkiezingen en het cultuureducatiebeleidsplan, in concrete beleidsvoorstellen uit te werken. Voor de Tweede Kamerverkiezingen heeft de werkgroep een pamflet voorbereid met de inzet van Kunsten '92 voor de formatie. De aanbevelingen sluiten aan op het feit dat bijna alle politieke partijen het erover eens zijn dat cultuureducatie en -participatie van belang zijn; ook in de stemwijzer stond cultuuronderwijs als een van de dertig stellingen.

EUROPAPLATFORM

Het Europaplatform, opgericht door Kunsten '92, European Cultural Foundation, Culture Action Europe (CAE) en Europa Nostra - met als leden Nederlandse instellingen uit de culturele, creatieve en erfgoedsector - heeft als doel om visieontwikkeling en belangenbehartiging vanuit deze sectoren te versterken en daarmee bij te dragen aan een krachtige vertegenwoordiging op Europees niveau. Voorbereidend op de Europese verkiezingen in 2024 heeft de focus van het Europaplatform in 2023 gelegen op het ondersteunen van de activiteiten van Culture Action Europe (CAE), de belangenbehartiger van de culturele sector op Europees niveau, waar Kunsten '92 lid van is. Zo lanceerde CAE het project *Pop the Vote!*, dat jonge makers uit 13 EU landen samenbrengt om binnen hun eigen gemeenschappen zoveel mogelijk mensen te mobiliseren en te inspireren om deel te nemen aan de Europese verkiezingen. Daarnaast vond op 14 september een congres plaats, in samenwerking met DutchCulture, met als titel *Lokaal beleid, grenzeloze ambities*.

BKNL

Beeldende Kunst Nederland is een informeel overleg van organisaties die opkomen voor het belang van beeldend kunstenaars, musea, presentatie-instellingen en galleries in Nederland. Ook in 2023 was Marianne Versteegh voorzitter van BKNL. In het afgelopen jaar heeft BKNL onder meer de Herijkte Richtlijn Kunstenaarshonoraria gepubliceerd, die op 2 november is aangeboden aan Irene Asscher, voorzitter Platform ACCT. Ook stuurde BKNL een brief aan demissionair staatssecretaris Uslu, met een pleidooi voor structureel meer financiële ruimte voor de beeldende kunst om te kunnen voldoen aan fair pay.

Administratie **ASK** Belastingadvies

Aan het bestuur en directie van
Kunsten '92

Amsterdam, juni 2024

Betreft: jaarrekening 2023

Geacht bestuur, geachte directie,

In dit rapport is opgenomen de jaarrekening 2023. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2023 en de staat van baten en lasten over 2023 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichtingen is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Indien gewenst zijn wij graag bereid een nadere toelichting bij de cijfers te verstrekken.

Met vriendelijk groet,

Administratiekantoor ASK,

Elisabeth Hulst
directeur

Administratiekantoor ASK B.V.
Herengracht 566^{III} 1017 CH Amsterdam

020 - 6208339
info@kantoorask.nl

BTW NL 0092.27.301.B.01 KvK 41208803
IBAN NL40 INGB 0001 8501 57 Becon 369214

Balans per 31 december 2023

Exploitatierekening over 2023

Algemene toelichting

Grondslagen

Toelichting op de balans per 31 december 2023

Toelichting op de exploitatierekening over 2023

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Jaarcijfers 2023

14

BALANS PER 31 DECEMBER 2023 (na resultaatbestemming)

BEDRAGEN IN EUR	TOELICHTING	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	1.871	2.474
		<u>1.871</u>	<u>2.474</u>
Vlottende activa			
Vorderingen	2	10.078	16.198
Liquide middelen	3	507.358	538.655
		<u>517.436</u>	<u>554.853</u>
totaal ACTIVA		<u>519.307</u>	<u>557.327</u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	4	250.087	231.119
Bestemmingsreserves	5	71.500	71.500
		<u>321.587</u>	<u>302.619</u>
Kortlopende schulden	6	197.720	254.708
totaal PASSIVA		<u>519.307</u>	<u>557.327</u>

Jaarcijfers 2023

15

EXPLOITATIEREKENING OVER 2023

BEDRAGEN IN EUR	TOELICHTING	2023 werkelijk	2023 begroot	2022 werkelijk
BATEN				
Directe inkomsten				
Overige directe inkomsten	7	419.430	365.000	344.819
Totaal overige directe inkomsten		<u>419.430</u>	<u>365.000</u>	<u>344.819</u>
Totaal directe inkomsten		419.430	365.000	344.819
Bijdragen uit private middelen				
Bijdragen particulieren inclusief vrienden	8	48.032	0	1.295
Bijdragen van private fondsen	9	10.000	10.000	18.000
Bijdragen van goede doelen loterijen	10	0	0	15.000
Totaal bijdragen uit private middelen		58.032	10.000	34.295
Totaal eigen inkomsten		477.462	375.000	379.114
Subsidies				
Incidentele publieke subsidies	11	404.242	172.100	296.365
Totaal subsidies		404.242	172.100	296.365
TOTALE BATEN		881.704	547.100	675.479

Jaarcijfers 2023

16

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING OVER 2023

BEDRAGEN IN EUR	TOELICHTING	2023 werkelijk	2023 begroot	2022 werkelijk
LASTEN				
Beheerlasten				
Materiële lasten	12	73.181	57.054	68.143
Personeelskosten	13	88.316	74.783	70.288
Totaal beheerlasten		161.497	131.837	138.431
Activiteitenlasten				
Materiële lasten	14	495.820	240.787	344.973
Personeelskosten	15	207.179	174.493	180.381
Totaal activiteitenlasten		702.999	415.280	525.354
TOTALE LASTEN		864.496	547.117	663.785
SALDO uit gewone bedrijfsvoering		17.208	-17	11.694
Rentebaten en rentelasten		1.760	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT		18.968	-17	11.694
Resultaatbestemming				
Toevoeging algemene reserve		18.968		11.694
Totaal		18.968		11.694

TOELICHTING ALGEMEEN

Bedrijfsgegevens

Kunsten '92 staat ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 40413005.

Bedrijfsactiviteiten

Kunsten '92 is een belangenorganisatie voor de hele kunst-, cultuur- en erfgoedsector, inclusief de creatieve sector, met 438 leden uit alle disciplines. Doel is om met een gezamenlijke stem het maatschappelijke en politieke klimaat voor kunst en cultuur in Nederland te verstevigen.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld conform Titel 9 Boek 2 BW en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving RJ 640. Daarnaast is de volgende regelgeving van toepassing:

- De jaarrekening is opgesteld volgens de voorschriften van het ministerie van OCW

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling.

GRONDSLAGEN

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden vanaf de activeringsgrens van 1.500 EUR in de balans opgenomen. De aanschaffingen onder deze activeringsgrens worden in het jaar van aanschaf ten laste van het resultaat gebracht. Voor de gehanteerde afschrijvingspercentages wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarden, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. De voorziening wordt bepaald op basis van individuele beoordelingen van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders is vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Kortlopende schulden

De schulden zijn gewaardeerd tegen nominale waarden.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De beheerlasten, de activiteitenlasten, de opbrengsten en de bijdragen worden toegerekend aan de periode waarop deze baten en lasten betrekking hebben. Verplichtingen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Subsidies

Structurele subsidies worden als baten verantwoord voor zover deze aan het verslagjaar zijn toegekend. Indien projectsubsidies in het verslagjaar niet volledig zijn besteed, worden de nog niet bestede bedragen opgenomen onder de kortlopende schulden als subsidieverplichtingen.

TOELICHTING AFWIJKINGEN BEGROTING EN RESULTAAT

Resultaat 2023

Het jaar 2023 heeft een positief resultaat van € 18.968, versus een begroot resultaat van € -17. Dit is gedeeltelijk te verklaren door hogere contributie- en andere inkomsten dan begroot. Wat ook bijdraagt aan het positieve resultaat is het saldo van inkomsten en uitgaven met betrekking tot een aantal niet begrote posten. Deze projecten waren op het moment van begroten nog niet bekend of nog niet definitief: Fair Practice Code 2023-2025; Fair Practice Lab; Culturele Kostencoach; Onderzoek naar Meerkosten van Fair Pay. Het saldo van inkomsten en uitgaven deze niet begrote onderdelen valt dus positief uit. Daarentegen waren de personeelskosten hoger dan begroot, vanwege een aanpassing van het functiehuis, evenals de kosten voor activiteiten en bijeenkomsten, vanwege een hoger dan voorzien aantal bijeenkomsten.

Toelichting bijdragen en uitgaven aan Fair Practice Code 2021-2023

Ontvangen: 2023 Bijdrage OCW Fair Practice Code 231.450

Toelichting ingeboekte inkomsten over 2023

2021	56.500
2022	231.450
2023	105.081
<u>TOTAAL</u>	<u>393.031</u>

Uitgaven: 2023 Kosten Fair Practice Code 103.220

Toelichting kosten in 2023

2021	41.444
2022	208.948
2023	103.220
Subtotaal	353.612
Kosten K'92 2021	15.000
Kosten K'92 2022	22.500
Kosten K'92 2023	6.200
<u>TOTAAL</u>	<u>397.312</u>

Saldo project -4.281

Toelichting bijdragen en uitgaven aan Onderzoek Fair Practice Code Meerkosten 2023

Ontvangen: Bijdrage OCW Onderzoek FPC Meerkosten 169.835

Uitgaven: Onderzoek FPC Meerkosten 171.651

Saldo project -1.816

TOELICHTING AFWIJKINGEN BEGROTING EN RESULTAAT

Toelichting bijdragen en uitgaven aan Taskforce 2021-2023

Ontvangen: 2023 Bijdrage OCW Taskforce 55.085

Toelichting ingeboekte inkomsten over 2023

2022 64.915

2023 55.085

TOTAAL 120.000

Uitgaven: 2023 Kosten Taskforce 29.330

Toelichting kosten in 2023

2021 4.659

2022 19.602

2023 29.330

Subtotaal 53.591

Kosten K'92 2021 15.000

Kosten K'92 2022 45.000

Kosten K'92 2023 30.000

TOTAAL 143.591

Saldo project -23.591

Toelichting bijdragen en uitgaven aan Fair Practice Code 2023-2025

Ontvangen: 2023 Bijdrage OCW Fair Practice Code 74.241

Toelichting ingeboekte inkomsten over 2023

2023 74.241

TOTAAL 74.241

Uitgaven: 2023 Kosten Fair Practice Code 103.220

Toelichting kosten in 2023

2023 55.241

Subtotaal 55.241

Kosten K'92 2023 19.000

TOTAAL 74.241

Saldo project t/m 2023 0

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

Inventaris

Stand per 1 januari

Investerings	10.269
Afschrijvingen	-7.795

Boekwaarde	2.474
------------	-------

Mutaties

Investerings	0
Afschrijvingen	-603

Saldo	-603
-------	------

Stand per 31 december

Investerings	10.269
Cumulatieve afschrijvingen	-8.398

Boekwaarde	1.871
------------	-------

Gehanteerd afschrijvingspercentage	20%
------------------------------------	-----

31-12-2023 31-12-2022

2. Vorderingen

Debiteuren	7.220	2.500
Borgsommen	2.208	3.208
Nog te ontvangen bedragen	650	10.000
Vooruit betaalde bedragen	0	490

10.078	16.198
---------------	---------------

3. Liquide middelen

Bankrekeningen	507.358	538.655
----------------	---------	---------

507.358	538.655
----------------	----------------

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
4. Algemene reserve		
Algemene reserve per 1 januari	231.119	219.425
Resultaat boekjaar	18.968	11.694
	<u>250.087</u>	<u>231.119</u>
5. Bestemmingsreserves		
<i>Bestemmingsreserve acties</i>		
Stand per 1 januari	14.000	14.000
Mutatie	0	0
	<u>14.000</u>	<u>14.000</u>
Deze bestemmingsreserve is bedoeld om (niet lang van tevoren te verwachten of te plannen) acties of campagnes te kunnen starten, om de politieke lobby kracht bij te zetten.		
<i>Bestemmingsreserve ICT</i>		
Stand per 1 januari	7.000	7.000
Mutatie	0	0
	<u>7.000</u>	<u>7.000</u>
Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor grotere ICT uitgaven die niet uit de lopende uitgaven kunnen worden gedaan.		
<i>Bestemmingsreserve beleids- en kwalitatief onderzoek</i>		
Stand per 1 januari	15.000	15.000
Mutatie	0	0
	<u>15.000</u>	<u>15.000</u>
Deze bestemmingsreserve is bedoeld om (niet lang van tevoren te verwachten of te plannen) onderzoek te kunnen starten, om de politieke lobby kracht bij te zetten.		
<i>Bestemmingsreserve Erfgoed Nederland erfenis</i>		
Stand per 1 januari	35.500	35.500
Toevoeging	0	0
	<u>35.500</u>	<u>35.500</u>
Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor uitgaven ten behoeve van de (lobby)activiteiten van het Erfgoedplatform.		
Totaal bestemmingsreserves	<u>71.500</u>	<u>71.500</u>

TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER (bedragen in EUR)

PASSIVA	31-12-2023	31-12-2022
6. Kortlopende schulden		
Crediteuren	20.064	20.970
Nog te betalen pensioenpremie	6.089	5.896
Nog te betalen kosten	18.694	9.931
Vooruit ontvangen bedragen	0	1.500
Nog te betalen vakantietoeslag	4.857	9.475
Nog te betalen vakantiedagen	1.392	22.925
Vooruit ontvangen subsidie	759	62.666
Vooruitontvangen contributie	145.865	121.345
	<u>197.720</u>	<u>254.708</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

De huurovereenkomst loopt voor onbepaalde tijd. De huur bedraagt 24.740 EUR per jaar excl. servicekosten.

Verder zijn er behalve voor verplichtingen inherent aan het karakter van de activiteiten van de stichting geen verplichtingen van materiele omvang die niet uit de balans blijken.

Projectsubsidietoekenning OCW Fair Practice Code 2023-2025

Totaal toegezegde subsidie	300.000
Reeds ontvangen subsidie	75.000
Reeds verantwoorde subsidie	74.241
Nog te ontvangen subsidie	225.000
Nog te verantwoorden subsidie	225.759

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op deze jaarrekening.

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2023 (bedragen in EUR)

BATEN	2023 realisatie	2023 begroot	2022 realisatie
7. Overige directe inkomsten			
Contributie	340.180	325.000	303.750
Bijdrage Erfgoedplatform	15.000	10.000	13.750
Bijdrage Taskforce leden	28.250	30.000	25.750
Culturele kostencoach	18.000	0	0
Overige directe inkomsten	18.000	0	1.569
	<u>419.430</u>	<u>365.000</u>	<u>344.819</u>
8. Bijdragen particulieren			
Donaties en inkomsten Fair Practice Lab	48.032	0	1.295
	<u>48.032</u>	<u>0</u>	<u>1.295</u>
9. Bijdragen van private fondsen			
Kickstart Cultuurfonds	0	0	8.000
Bijdrage BNG Erfgoedprijs	10.000	10.000	10.000
	<u>10.000</u>	<u>10.000</u>	<u>18.000</u>
10. Bijdragen van goede doelen loterijen			
Vrienden Loterij Fonds	0	0	15.000
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>15.000</u>
11. Incidente publieke subsidies			
OCW Taskforce	55.085	65.000	64.915
OCW Fair Practice Code 2021-2023	105.081	107.100	231.450
OCW Fair Practice Code Meerkosten 2023	74.241	0	0
OCW Fair Practice Code 2023-2025	169.835	0	0
	<u>404.242</u>	<u>172.100</u>	<u>296.365</u>

TOELICHTING OP DE EXPLOITATIEREKENING OVER 2023 (bedragen in EUR)

LASTEN	2023 realisatie	2023 begroot	2022 realisatie
12. Beheerlasten materieel			
Huisvesting	16.455	14.000	12.881
Kantoorkosten	56.123	41.450	54.107
Afschrijvingen	603	1.604	1.155
	<u>73.181</u>	<u>57.054</u>	<u>68.143</u>
13. Beheerlasten personeel			
Salarissen	85.697		68.719
Overige personeelskosten	2.619		1.569
	<u>88.316</u>	<u>74.783</u>	<u>70.288</u>
14. Activiteitenlasten materieel			
Publicaties en ledenwerving	24.473	31.000	29.965
Kosten bijeenkomsten/projecten	34.748	27.000	26.954
Kosten Kunsten 2030	2.855	0	11.445
Kosten Erfgoed Platform	15.001	16.000	14.072
Kosten Taskforce	29.331	67.000	53.589
Kosten Fair Practice Code 2021-2023	103.219	99.787	208.948
Kosten Fair Practice Code Meerkosten 2023	180.630	0	0
Kosten Fair Practice Code 2023-2025	55.241	0	0
Kosten Fair Practice Lab	25.638	0	0
Culturele kostencoach	24.684	0	0
	<u>495.820</u>	<u>240.787</u>	<u>344.973</u>
15. Activiteitenlasten personeel			
Salarissen	201.067		176.811
Overige personeelskosten	6.112		3.570
	<u>207.179</u>	<u>174.493</u>	<u>180.381</u>

Bestuur

De bestuursleden zijn onbezoldigd.

Naam	Functie
Jeroen Bartelse	Co-voorzitter
Anne Breure	Co-voorzitter
Watler Groenen	Penningmeester

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Kunsten '92

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in dit verslag op pagina 14 tot en met 25 opgenomen jaarrekening 2023 van Kunsten '92 te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Kunsten '92 op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1) de balans per 31 december 2023;
- 2) de exploitatierekening over 2023; en
- 3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse Controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Kunsten '92 zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiele afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiele afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Hilversum, 13 juni 2024

KAMPHUIS & BERGHUIZEN

Accountants/Belastingadviseurs

T. Wagenaar AA

Bijlage bij de controleverklaring:

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.